

Vooraf

SEPT. 1989 • 19 de JAARGANG • NUMMER 1

VONK heeft zijn eerste rimpels gladgestreken. De VONK-kenner merkt al in één oogopslag dat het uiterlijk bewerkt is: een groter formaat, een vonkende kft, een eigentijds logo, een luchtigere lay-out. Maar ook de inhoud werd aangepast om de lezers meer bij het VONK-gebeuren te betrekken. Een aantal nieuwe vaste rubrieken zijn daar het bewijs van:

GROF GESCHUD is een vrij podium voor al wie iets op zijn hart of lever heeft over een of ander aspect van het moedertaalonderwijs. In **SPIEKERSKORNER** loeren we mee over het muurtje van een klaslokaal, waar net een inspirerende les aan de gang is. **INGEBOEKT** blijft de recensierubriek, maar wordt aangevuld met **INGEBLIKT** waarin interessante tijdschriften, artikels, brochures, en lesmaterialen kort worden voorgesteld. Wie iets zoekt in verband met zijn lessen Nederlands, kan zijn licht opsteken in **GEVONDEN? GEVONDEN!** Een **KALENDER** met niet te missen manifestaties en activiteiten is de hekkensluiter van elk nummer.

TUSSENDOR vindt u korte telexberichten en **SCHAARSE** kranteknipsels.

Uiteraard blijven de hoofdartikels achtergrondinformatie en praktisch bruikbaar materiaal bieden voor leerkrachten van alle onderwijsniveaus en -richtingen. In dit eerste nummer zijn het er drie: over de Nederlandse spelling, een curriculum taalbeschouwing, en studiemethodebegeleiding. Maar eerst:

Bert van Hoogenbemt: Groetjes van opa.

De face-lift van VONK was een prima aanleiding om eens twintig jaar terug te gaan in de tijd. We vonden de allereerste voorzitter van VON-België, Bert van Hoogenbemt, bereid om het verhaal te vertellen van de barensweeën, de natale en post-natale perikelen, en de eerste stapjes in de grote onderwijswereld.

Georges De Schutter: Het Nederlandse spellingbeeld en het beeld van de Nederlandse spelling

In opdracht van de Nederlandse Taalunie werd een werkgroep ad hoc belast met het bestuderen van de wenselijkheid en praktische haalbaarheid van een aantal mogelijke spellingwijzigingen. Op 28 februari jl. stelde die werkgroep zijn wetenschappelijk rapport voor aan de pers. Georges De Schutter, die deel uitmaakte van de werkgroep, plaatst in dit artikel kritische kanttekeningen bij een aantal stellingen uit het rapport over de spelling van bastwoordwoorden en werkwoordvormen. Hij staat zijn argumenten aan de hand van een beperkt eigen onderzoek over de impact van een paar mogelijke wijzigingen.

Jef Pepermans & Marc Stevens: Een curriculum taalbeschouwing.

Taalbeschouwingsonderwijs heeft behoefte aan een curriculum dat volgens Jef Pepermans en Marc Stevens drie functies moet vervullen: het terrein van de taalbeschouwing afbakenen en in kaart brengen, verplichte en facultatieve leerstof inventariseren, een longitudinaal programma opstellen. In dit artikel geven ze een schematische voorstelling van vier deeldomeinen van het taalbeschouwingsonderwijs. Twee voorbeelden over bijvoeglijke naamwoorden en taalhandelingen illustreren hun voorgestelde ervaringsgerichte aanpak die begint in het basis- en eindigt in het secundair onderwijs.

Piet Van Ham: Studiemethodebegeleiding. Vaardigheden en technieken.

Leerlingen in het secundair onderwijs en studenten in het hoger onderwijs hebben vaak geen adequate studiemethode, en presteren mede daardoor beneden hun mogelijkheden. Leerkrachten die met deze problematiek begaan zijn, en in hun klaspraktijk de nadruk willen leggen op de manier waarop de leerstof verwerkt wordt, kunnen uit het artikel van Piet Van Ham inspiratie opdoen. Hij geeft een overzicht van de studievaardigheden waarover leerlingen zouden moeten beschikken, met de nadruk op skimmend lezen, structureren, en vragen stellen. Daaraan verbindt hij een aantal leertechnieken om de besproken vaardigheden in te oefenen.

GROF GESCHUD: Erik Herbosch: Oude wijn in nieuwe vaten.

SPIEKERSKORNER: Geert Van den Branden: Schrijven met betrekking tot de sociologische structuur van de taal
INGEBOEKT: Rita Rymenans: Van Dale. Handwoordenboek Hedendaags Nederlands.

In naam van de redactie wens ik u een inspirerende lectuur van dit en elk volgend nummer. Dat de VONK mag overslaan...

Rita Rymenans
hoofdredacteur VONK